
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Δευτερολογία

ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

Πρωθυπουργού - Προέδρου του ΠΑΣΟΚ

Στην 4η Σύνοδο
της Κεντρικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΟΛΟΓΙΑ

ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ - ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΣΤΗΝ 4η ΣΥΝΟΔΟ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ 4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1999

Συντρόφισσες, σύντροφοι, ήταν μια χρήσιμη συζήτηση για να προετοιμάσουμε αυτή την κρίσιμη φάση η οποία έρχεται, φάση η οποία έχει τα χαρακτηριστικά της αναμέτρησης της εκλογικής, φάση η οποία θα καθορίσει και το μέλλον της πορείας της χώρας.

Στη φάση αυτή έχουμε σημαντικά πλεονεκτήματα. Την οικονομική πολιτική μας, την κοινωνική πολιτική μας. Θέλω, όμως, να σταθώ σε δύο χαρακτηριστικά που πιστεύω έχουν ιδιαίτερη σημασία. Εάν ακούσει κανείς τα διάφορα σχόλια που γίνονται για τις οικονομικές εξελίξεις, την πορεία της χώρας και συγκρίνει τα σχόλια αυτά και τις τοποθετήσεις με αυτά που άκουγε πριν 3 ή 4 χρόνια, θα διαπιστώσει ότι υπάρχει μια σημαντική στροφή στη συνειδητοποίηση των προβλημάτων και των λύσεων από την κοινή γνώμη, από τον ελληνικό λαό.

Ενώ παλαιότερα υπήρχαν διαφορετικές απόψεις γύρω από τις οικονομικές πολιτικές και έντονες αμφιβολίες αν είναι σκόπιμο να περιορίζεις τα ελλείμματα, αν είναι σκόπιμο να περιοριστεί ο πληθωρισμός, τι θα πει σταθεροποιητική πολιτική και ότι σταθεροποιητική πολιτική είναι μόνο καταπίεση και τίποτε άλλο, τι θα πει αναπτυξιακή πολιτική και ότι η αναπτυξιακή πολιτική είναι ένα κράτος παροχών και λίγο περισσότερο, αυτές οι απόψεις έχουν καθολικά υποχωρήσει.

Η κοινή γνώμη, ο ελληνικός λαός στη μεγάλη του πλειοψηφία, έχει ενστερνισθεί την άποψη ότι χρειάζεται σταθερότητα, ότι η ανάπτυξη προϋποθέτει τη σταθερότητα και ότι η κοινωνική πολιτική είναι συνυφασμένη με την αναπτυξιακή διαδικασία και ότι προϋποθέτει και η ανάπτυξη την κοινωνική πολιτική και η κοινωνική πολιτική την ανάπτυξη.

Εχει δημιουργηθεί μια νέα βάση συλλογισμών και προβληματισμών. Και αυτό οδηγεί σε ένα δεύτερο χαρακτηριστικό, που πιστεύω αυτό το δεύτερο χαρακτηριστικό μαζί με το πρώτο, είναι το μεγάλο επίτευγμά μας. Η πορεία που κάναμε, δεν είναι πια αναστρέψιμη. Κανένας δεν μπορεί να έρθει πια και να πει ότι πρέπει να ακολουθηθεί μια πολιτική κράτους παροχών, μια πολιτική αυξημένων ελλειμμάτων διότι έτσι αντιμετωπίζονται οι ανάγκες και ότι ο δανεισμός, ο εξωτερικός δανεισμός, αχαλίνωτος και μη, είναι κάτι το οποίο δεν βλάπτει.

Δεν μπορούν πια να ανατραπούν τα δεδομένα της σταθεροποίησης, τα οποία οδηγούν στην ανάπτυξη. Υπάρχει ένα κεκτημένο, παραδεκτό, ένα κεκτημένο μη αμφισβητήσιμο. Ενα κεκτημένο πάνω στο οποίο η κοινή γνώμη είναι έτοιμη να παλέψει και να το υπερασπιστεί. Και αυτό είναι σημαντικό, γιατί έτσι έχουμε κερδίσει σε μεγάλο βαθμό το παιγνίδι της οικονομικής σταθερότητας, της πολιτικής σταθερότητας και της οικονομικής και πολιτικής προοπτικής.

Γιατί η οικονομία θέλει βεβαιότητα, γιατί ο πολίτης θέλει βεβαιότητα και οι δυνάμεις της οικονομίας και οι πολίτες έχουν βεβαιότητα για ποιο είναι το πλαίσιο. Μπορεί να έχουν ανασφάλειες για το τι θα συμβεί στην παγκόσμια αγορά, μπορεί να έχουν αμφιβολίες για το ποιες θα είναι οι φορολογικές πολιτικές, αλλά έχουν βεβαιότητα ότι η πορεία που χαράχθηκε είναι η επιβεβλημένη πορεία, είναι η γενικά παραδεκτή πορεία και γι' αυτό θα συνεχιστεί. Και αυτό δίνει στη χώρα μας έναν άλλο αέρα, δημιουργεί κλίμα εμπιστοσύνης. Και δεν έχουμε, παρά να κοιτάξουμε δυο πράγματα σε σχέση με αυτό:

- Το πρώτο, ποια είναι η διεθνής κοινή γνώμη για την ελληνική προσπάθεια. Και η διεθνής κοινή γνώμη για την ελληνική προσπάθεια, λέει ναι. Συγχαίρει την Ελλάδα. Θεωρεί ότι έγινε κάτι πολύ θετικό στη χώρα. Δεν άκουσα εγώ φωνές που να λένε το αντίθετο. Δεν άκουσα κανένα να καταδικάζει την Ελλάδα γι' αυτό το δρόμο που ακολούθησε. Είπαν αρκετοί ότι «ίσως έπρεπε να είστε πιο σκληροί». Αλλά εμείς καταφέραμε, όπως το έχουμε πει επανειλημμένα, να συνδυάσουμε το κοινωνικό με το αναπτυξιακό. Αυτή είναι μια κριτική για την ταχύτητα. Δεν είναι, όμως, μια κριτική που αρνείται την πορεία.
- Και όσον αφορά το εσωτερικό της χώρας, υπάρχει, εδώ και πάρα πολλά χρόνια, το λεγόμενο «ευρω-βαρόμετρο». Και στο ευρω-βαρόμετρο υπήρχε μονίμως και υπάρχει μονίμως το ερώτημα "πώς βλέπετε τις προοπτικές;", "αισθάνεσθε οικονομικά ασφαλέστεροι;". Και η απάντηση ήταν θετική, πάντα, σε εξαιρετικά χαμηλά ποσοστά, 10%, 11%, 12%.

Και τώρα η απάντηση είναι θετική, σε μεγαλύτερα ποσοστά. Θα σας γελάσω σε ποιο ποσοστό, αλλά είναι σημαντικά μεγαλύτερα αυτά τα ποσοστά. Κι αυτό δείχνει την αισιοδοξία, τη βεβαιότητα όπως είπα, η οποία επικρατεί στην κοινή γνώμη.

Αναφέρω αυτά τα δυο χαρακτηριστικά, διότι είναι μια σημαντική βάση για την πολιτική μας.

Είχα πει στην ομιλία μου ότι μερικοί ισχυρίζονται πως οι αποφάσεις μας είναι αποτελέσματα προεκλογικής τακτικής. Θέλω πάλι να θυμίσω ότι από το '96 είχαμε ήδη διαγράψει αυτή την πολιτική και είχαμε πει τι θα κάνουμε το '99. Και ακριβώς αυτό κάνουμε.

Θέλω ν' αναφέρω τώρα ότι και πάλι γίνονται διάφορα σχόλια, ότι οι πλευρές της πολιτικής μας καθορίζονται από προεκλογικές σκοπιμότητες, ότι είμαστε σε μια διαδικασία ψηφοθηρίας. Δεν είναι έτσι.

Αυτοί οι οποίοι το λένε, δεν έχουν καταλάβει ότι έχουμε σχέδιο. Δεν έχουν καταλάβει ότι η πολιτική, όπως την έχουμε διαμορφώσει, δεν είναι ένα συνοθύλευμα τυχαίων αποφάσεων, αλλά είναι μια προγραμματισμένη πορεία. Κι όταν κάνουμε το πρώτο, το δεύτερο, το τρίτο βήμα, ξέρουμε πολύ καλά και ποιο θα είναι το δέκατο βήμα. Κι όταν ερχόμαστε στο σημείο να το κάνουμε, να το κάνουμε.

Αυτό ισχύει και για μερικά άλλα πράγματα, σε σχέση με την εξωτερική πολιτική. Ούτε η θέση που παίρνουμε στο Ελσίνκι ή που θα υποστηρίξουμε στο Ελσίνκι στη διαπραγμάτευση που θα κάνουμε, θα έχει υπόψη μας το ότι ίσως γίνουν εκλογές.

Εμείς έχουμε ορισμένα σταθερά πράγματα να τα εξασφαλίσουμε. Και αυτά τα σταθερά, πρέπει να τα εξασφαλίσουμε. Γιατί το απαιτούν η πορεία της Ελλάδας και τα συμφέροντα του ελληνικού λαού.

Πιστεύω ότι με αυτά που κάνουμε, το Κόμμα μας βρίσκεται πάλι στην πρωτοπορία. Η Νέα Δημοκρατία αλλάζει διαρκώς πρόσωπο. Τώρα είναι φιλολαϊκή. Αλλά βέβαια δεν αλλάζει καθόλου, μα καθόλου πολιτική. Εκφράζει το παλιό, εκφράζει το ξεπερασμένο, δικαιώνοντας -πιστεύω- απόλυτα τον τίτλο της ως το κατ' εξοχήν συντηρητικό Κόμμα. Και τώρα, θα έλεγα, με ακροδεξιούς χρωματισμούς. Αδυνατεί να συγχρονιστεί με το παρόν. Έχει πλήρη άγνοια για τα όσα φέρνει το μέλλον. Και θέλω να επαναλάβω: Είναι ακατάλληλη για Αξιωματική Αντιπολίτευση. Και είναι βεβαίως και ακατάλληλη για οτιδήποτε άλλο, που δεν θα το καταφέρει, βέβαια.

Τα υπόλοιπα Κόμματα της Αντιπολίτευσης, έχουν εμπλακεί και αυτοκαταδικαστεί σε ένα μέτωπο άρνησης. Σε ένα μέτωπο το οποίο πια δεν μπορεί ή δεν θέλει να συμβάλλει σε τίποτε. Περιμένουν ότι το μέλλον το δικό τους θα έρθει από την καταστροφή τη δική μας.

Αλλά ο λαός είναι πολύ πιο ώριμος από τις δικές τους αναμονές. Γιατί ο λαός θέλει προτάσεις, θέλει πολιτικές. Και επειδή εμείς είχαμε προτάσεις και πολιτικές όλο αυτό τον καιρό, επαυξήσαμε το ρόλο μας στο κέντρο της πολιτικής ζωής της χώρας. Και δύναμή μας αποδείχθηκε η τόλμη μας για τις ρήξεις.

Κάποιοι ίσως από εμάς λένε «ποιές ρήξεις;». Ρήξεις, βέβαια, γιατί η οικονομική πολιτική, την οποία ακολουθήσαμε, ήταν μία οικονομική πολιτική που ήταν σε ρήξη με μία παραδοσιακή αντίληψη του πελατειακού συστήματος και του κράτους παροχών. Αν δεν ήταν σε ρήξη, γιατί υπήρχαν αυτές οι αντιδράσεις;

Και η κοινωνική πολιτική, το ΕΚΑΣ, βασίζεται πάνω σε μία ρήξη για την αντίληψη πώς ασκείται η κοινωνική πολιτική, που επικεντρώνεται. Και οι ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, είναι πολιτικές οι οποίες δεν συμβιβάζονται με την παραδοσιακή αντίληψη του πώς βοηθάς τον άνεργο και ξεχνάς βέβαια το πρόβλημα το γενικότερο της ανεργίας. Δύναμή μας αποδείχθηκε η δυνατότητα να παράγουμε ιδεολογία και πολιτική.

Κεντρικά θέματα τα οποία μας απασχόλησαν, ήταν και κεντρικά θέματα συζήτησης στην ελληνική κοινωνία. Ο εκσυγχρονισμός, η κεντροαριστερά, το κοινωνικό κράτος, αυτά απασχόλησαν την πολιτική συζήτηση. Τα θέσαμε, συζητήθηκαν, συζητούνται. Και αυτό δείχνει τη δυναμική μας.

Και μπορέσαμε να διαμορφώσουμε έναν κοινωνικό και πολιτικό λόγο, ο οποίος οδήγησε σε μεγάλες κοινωνικές συμμαχίες. Και η Συνδιάσκεψη Θέσεων μέσα σ' αυτό το ρεύμα και σ' αυτό το στόχο εντάσσεται. Αυτό επιδιώκουμε, μία αέναη συζήτηση.

Και γι' αυτό πολύ σωστά ειπώθηκε και από το σύντροφο Πάγκαλο και από το σύντροφο Σκανδαλίδη ότι το κείμενο είναι ένα κείμενο διαλόγου, το οποίο θα καταλήξει, μέσα από μία ειδική διαδικασία εδώ στην Κεντρική Επιτροπή, σε ένα πρόγραμμα για το πότε θα γίνουν οι εκλογές. Αλλά ούτε το κείμενο, ούτε το πρόγραμμα μπορεί να είναι το τέλος της συζήτησης και να μπει τελεία στην αναζήτησή μας. Η αναζήτησή μας δεν μπορεί να έχει τέλος, γιατί η αλλαγή στην κοινωνία και άρα και η προσαρμογή και η αντιμετώπιση των προβλημάτων δεν μπορεί να έχει τέλος.

Σύντροφοι και συντρόφισσες, θέλω να τονίσω επίσης, ότι δύναμή μας αποδείχθηκε η ενότητά μας. Και αυτή η ενότητα είναι μία ενότητα σφυρηλατημένη στη συμπαρατάξη μας, στους κοινούς αγώνες μας, στο ότι όλοι μαζί αντιμετωπίσαμε για χρόνια τα προβλήματα του τόπου. Και ήταν μια ενότητα δυναμική και όχι στατική.

Μείναμε, επίσης, ενωμένοι μέσα από τη διαρκή ανανέωσή μας. Είμαστε ενωμένοι από τους δεσμούς θέσεων και προοπτικών. Είμαστε ενωμένοι από δεσμούς ηθικούς, πολιτικούς, ιδεολογικούς. Και ίσως κάποιοι πουν: Αυτός είναι ένας εξορκισμός που γίνεται σε κάθε Κεντρική Επιτροπή, γιατί ακριβώς υπάρχει ο φόβος μήπως κάποιοι «λακίσουν», μήπως κάποιοι φύγουν.

Και εγώ θα απαντήσω ρωτώντάς σας: Σκεφτείτε, πόσες φορές, από το 1996 και μετά, τρίτοι είπαν ότι το ΠΑΣΟΚ αυτό τελειώνει, ότι το ΠΑΣΟΚ αυτό θα πολυδιασπαστεί, ότι δεν έχει προοπτική;

Και εγώ θα διαπιστώσω μαζί σας πως διαψεύσθησαν οικτρά, γιατί μπορεί να έχουμε διαφορές, αλλά έχουμε την κοινή πεποίθηση ότι όλοι μαζί προχωρούμε.

Πιστεύω ότι παρά τις διαφορές είμαστε ενωμένοι σε έναν κοινό στόχο: Τη δημιουργία της ισχυρής Ελλάδας. Να δώσουμε στην Ελλάδα τη δυνατότητα να απαντήσει στις προκλήσεις του 21ου αιώνα. Εμείς, κυρίως, το μπορούμε και γι' αυτό έχουμε χρέος γι' αυτή την ενότητα, τη συζήτηση και τις νέες απαντήσεις.

Σύντροφοι και συντρόφισσες, με καινούργιες δυνάμεις και καινούργιες ιδέες, με νέες προοπτικές εκφράζουμε σήμερα ένα νέο μεγάλο κοινωνικό συνασπισμό δυνάμεων. Έχουμε διαμορφώσει μια νέα σχέση με την κοινωνία. Αυτή η σχέση έχει τα ιδιαίτερα της χαρακτηριστικά, γιατί βρισκόμαστε σε μια άλλη εποχή.

Πρέπει να απαντήσουμε σε αιτήματα και προβλήματα, τα οποία καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών ομάδων. Πρέπει να δώσουμε λύσεις, οι οποίες δημιουργούν κοινωνικούς συμβιβασμούς. Ο τρόπος δράσης μας δεν μπορεί να είναι ο ίδιος, όπως παλαιότερα. Αλλά από την άλλη μεριά αυτή η νέα πλειοψηφία δημιουργεί τις δυναμικές της ανανέωσης, διαμορφώνει τους όρους μιας ενότητας και στην κοινωνία και στην εκλογική μας βάση και στον κομματικό μας οργανισμό. Διαμορφώνει τους όρους μιας νέας σχέσης με την κοινωνία.

Και γι' αυτό θέλω να τονίσω και πάλι, η οργάνωση του ΠΑΣΟΚ δεν μπορεί να είναι ένα κάστρο κλεισμένο προς τα έξω. Δεν μπορεί να είναι ένα κάστρο που αυτοί που είναι μέσα εμποδίζουν αυτούς που είναι έξω να μπουν μέσα. Οι θύρες της οργάνωσης πρέπει σε όλα τα επίπεδα να είναι ανοικτές. Και να είναι ανοικτές στις νέες δυνάμεις της κοινωνίας.

Και ιδιαίτερα αυτή η εποχή που έρχεται, όπου σε κάθε οργάνωση θα συζητηθεί το θέμα των συνδυασμών, θα υπάρχουν δυνάμεις οι οποίες θέλουν να περιχαρακώσουν, θέλουν να υψώσουν τείχη γύρω από το Κόμμα. Και αυτό, σε καμία περίπτωση, δεν πρέπει να το δεχθούμε. Γιατί όσο «στενεύουμε» εμείς, τόσο περισσότερο «στενεύει» και η δική μας αποδοχή από τον κόσμο. Και γι' αυτό πρέπει να είμαστε ανοικτοί.

Η ανανέωση μέσα από τη συνέχεια, η ενότητα στόχων και σκοπών, η ανοικτή και μάχιμη οργάνωση, αυτός είναι ο δρόμος μας για τη νέα νίκη του ΠΑΣΟΚ. Το ΠΑΣΟΚ έρχεται από πολύ μακριά, για να πάει πολύ μακριά στο μέλλον. Με ανανέωση και ενότητα. Με σχέδιο και όραμα. Με πεποίθηση και προοπτική. Αυτή την ενότητα του νέου μεγάλου κοινωνικού συνασπισμού, καλείσθε όλοι να εκφράσετε σήμερα σε ολόκληρη την Ελλάδα.

Εχουμε χρέος όλοι, όπως το ανέφεραν και ο Γραμματέας και οι άλλοι σύντροφοι, να μεταφέρουμε τα μηνύματά μας. Ο κόσμος δεν παρακολουθεί πάντα τις συζητήσεις, ούτε είναι τόσο ενήμερος όσο θα θέλαμε εμείς, γιατί έχει πολλά άλλα πιεστικά προβλήματα που τον απασχολούν.

Η άποψη ότι το μόνο το οποίο σκέπτονται είναι πολιτική και άρα ξέρει ο κόσμος το τι κάνουμε, το τι πρεσβεύουμε, το τι επιδιώκουμε επακριβώς, είναι μια άποψη, η οποία είναι απόλυτα εγωκεντρική, θα έλεγα. Η μεγάλη πλειοψηφία του κόσμου ασχολείται και με την πολιτική, ασχολείται όμως με τον καθημερινό μόχθο και τα προβλήματα της καθημερινής ζωής. Και γι' αυτό εμείς πρέπει να του φέρουμε τα ευρύτερα προβλήματα, κοντά του. Και γι' αυτό λέμε ότι πρέπει να περάσουμε τα μηνύματά μας. Να εκφράσουμε αυτά τα μηνύματα σε όλη την Ελλάδα.

Αν το κάνουμε αυτό, η νίκη, όποτε γίνουν οι εκλογές, θα είναι οπωσδήποτε του ΠΑΣΟΚ. Εμείς, θα γυρίσουμε τη σελίδα του 21ου αιώνα. Γιατί από το 1974 και μετά σφραγίσαμε με την παρουσία μας την Ελλάδα, ανοίξαμε νέους ορίζοντες, χαράξαμε νέους δρόμους. Και μπορούμε να συνεχίσουμε. Και να συνεχίσουμε με επιτυχία. Και θα συνεχίσουμε με το ΠΑΣΟΚ ενωμένο, δυνατό, με ιδέες, πρόγραμμα και όραμα. Για την Ελλάδα. Για τον πολίτη. Σας ευχαριστώ.